

**Вищий навчальний заклад
«Університет імені Альфреда Нобеля»**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Голова приймальної комісії
_____ **Сергій ХОЛОД**
_____ 2025 р.

**ПРОГРАМА
ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
НА НАВЧАННЯ
ЗА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ
«Економіка»**

другого (магістерського) рівня вищої освіти

Затверджено на засіданні
Приймальної комісії
Протокол № 4 від «28» квітня 2025 р.

**Дніпро
2025**

Програма вступних випробувань на навчання за освітньо-професійною програмою «Економіка», другого (магістерського) рівня вищої освіти / С.О. Федулова, Е.М. Лимонова. – Д: вид-во університету імені Альфреда Нобеля, 2025. – 10 с.

Укладачі: С.О. Федулова, д.е.н., проф.
Е.М. Лимонова, к.е.н., доц.

Комплекс методичних матеріалів обговорено і ухвалено на засіданні кафедри глобальної економіки, протокол № 8 від 19.03.2025 р.

Відповідальний за випуск: С.О. Федулова, д.е.н., проф., зав. кафедри глобальної економіки.

ЗМІСТ

1. Загальні положення.....	3
2. Змістовна програма співбесіди.....	3
3. Критерії оцінювання результатів вступних випробувань.....	7
4. Література.....	8

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Мета фахових вступних випробувань – з'ясування рівня теоретичних знань та практичних навичок осіб, які виявили бажання навчатися за програмою магістра зі спеціальності С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями)», а також виявлення схильності до ведення науково-дослідницької та пошуково-аналітичної роботи для визначення здатності вступників засвоювати відповідні фахові навчальні програми.

До випробувань допускаються особи, що мають диплом бакалавра за напрямом «Міжнародна економіка», «Економіка підприємства» або «Міжнародні економічні відносини». На програму магістра може вступити особа, що має диплом бакалавра або спеціаліста за спорідненою спеціальністю чи іншими неспорідненими спеціальностями.

Програма фахового екзамену охоплює дисципліни:

1. Потенціал та розвиток підприємства.
2. Проектний аналіз.
3. Планування і контроль на підприємстві.
4. Обґрунтування господарських рішень і оцінка ризиків.

Під час підготовки до вступного випробування рекомендується користуватися літературою, список якої наведено наприкінці комплексу матеріалів.

Під час проведення вступних фахових випробувань на навчання за програмою магістра екзаменаційна комісія визначає ступінь готовності вступника до опанування програмного матеріалу.

Вступні випробування проводяться з усіма претендентами стосовно зарахування на навчання за програмою магістра. Під час екзамену вступник повинен дати максимально повні відповіді. Кожен член екзаменаційної комісії оцінює якість кожної відповіді, фіксуючи своє рішення письмово.

2. ЗМІСТОВНА ПРОГРАМА СПІВБЕСІДИ

Розділ 1. Потенціал та розвиток підприємства

1. Основний зміст поняття “потенціал підприємства” та його характерні риси.
2. Класифікація видових проявів потенціалу підприємства.
3. Ресурсна складова блочно-модульної структуризації потенціалу підприємства.
4. Система управління, як складова блочно-модульної структуризації потенціалу підприємства.
5. Діяльність персоналу, як складова блочно-модульної структуризації потенціалу підприємства.
6. Сутність функціональної структуризації потенціалу підприємства.
9. Графоаналітичні підходи до опису потенціалу підприємства.

10. Потенціал підприємства як економічна система та її властивості.
11. Загальні підходи щодо формування потенціалу підприємства.
12. Основні фактори та передумови формування та розвитку потенціалу підприємства.
13. Конкурентоспроможність потенціалу підприємства та її рівні.
14. Методи оцінки конкурентоспроможності потенціалу підприємства.
15. Особливості потенціалу підприємства як об'єкта оцінки.
16. Поняття вартості та її модифікації.
17. Принципи оцінки потенціалу підприємства.
18. Основні методичні підходи до оцінки вартості потенціалу підприємства.
19. Класифікація інформації, що використовується в процесі оцінки вартості та вимоги до неї.
20. Методичні підходи, що застосовуються в процесі оцінки вартості земельних ділянок.
21. Існуючі підходи до визначення вартості будівель і споруд та характеристика методів, які застосовуються при їх використанні.
22. Характеристика видів зносу, які слід враховувати в процесі оцінки вартості будівель і споруд.
23. Необхідність і особливості оцінки техніко-технологічного потенціалу підприємства.
24. Основні методи витратного підходу до оцінки вартості машин і обладнання.
25. Основні методи порівняльного підходу до оцінки вартості обладнання.
26. Сутність і класифікація нематеріальних активів підприємства.
27. Методологія оцінки нематеріальних активів підприємства.
28. Характеристика складових трудового потенціалу підприємства.
29. Методики оцінки трудового потенціалу підприємства.
30. Необхідність, особливості та методичні підходи до оцінки вартості бізнесу.
31. Методи, які формують підходи до оцінки вартості бізнесу.
32. Формування системи розвитку підприємства.

Розділ 2. Проектний аналіз

1. Проектний аналіз: поняття, сутність, зміст, принципи.
2. Поняття проекту та його основні ознаки.
3. Класифікація проектів.
4. Структуризація проектів: основні завдання і послідовність дій.
5. Оточення проекту, зовнішні та внутрішні фактори.
6. Учасники проекту як основний елемент його структури, їх характеристика.
7. Визначення життєвого циклу проекту та його основні фази.

8. Цінність грошей у часі. Процеси компаундування і дисконтування.
9. Урахування інфляції в проектному аналізі.
10. Основні принципи оцінки ефективності проекту.
11. Основні показники ефективності проекту. Їх переваги та недоліки.
12. Необхідність застосування неформальних процедур оцінки проекту.
13. Структура витрат за проектом.
14. Поняття ризику та невизначеності у проектному аналізі, їх класифікації.
15. Способи зниження проектних ризиків.
16. Методи оцінки ризиків інвестиційних проектів.
17. Об'єктивна необхідність і основна мета маркетингового аналізу проекту.
18. Фактори впливу макросередовища на проектні рішення.
19. Об'єктивна необхідність та суть проведення технічного аналізу.
20. Комплексний технічний аналіз проекту та його етапи.
21. Інституційний аналіз та його роль під час підготовки та реалізації проекту.
22. Класифікація факторів зовнішнього середовища проекту.
23. Внутрішнє середовище проекту та схема його аналізу.
24. Ключові етапи робіт з екологічного аналізу проекту.
25. Основні напрями екологічної політики підприємства.
26. Мета і зміст соціального аналізу проекту.
27. Проектування соціокультурного середовища проекту.
28. Сутність фінансового аналізу проекту, його мета і завдання.
29. Мета і завдання економічного аналізу.
30. Економічна привабливість проекту та основні етапи її визначення.

Розділ 3. Планування і контроль на підприємстві

1. Планування як функція управління підприємством.
2. Зміст планування у процесуальному аспекті.
3. Формування системи планування на підприємстві.
4. Методи планування.
5. Маркетингові дослідження, їхній зміст, цілі та види.
6. Оцінювання попиту та прогнозування збуту. Переваги й недоліки основних методів прогнозування збуту.
7. Аналіз потреб споживачів та аналіз конкурентів у процесі маркетингового дослідження.
8. Планування структури збуту та встановлення норм збуту. Планування заходів стимулювання збуту.
9. Виробнича програма підприємства, її зміст і основні завдання.
10. Планування обсягів виробництва продукції у вартісному вираженні.
11. Оптимізація виробничої програми.
12. Зміст і завдання оперативно-календарного планування.

13. Особливості оперативно-календарного планування в одиничному виробництві.
14. Оперативно-календарне планування в серійному виробництві.
15. Оперативно-календарне планування в масовому виробництві.
16. Зміст, завдання та послідовність розроблення плану матеріально-технічного забезпечення.
17. Сучасні методи планування потреби в матеріальних ресурсах.
18. Системи управління запасами.
19. Види виробничої потужності, чинники, що її визначають, і послідовність розрахунків.
20. Методика розрахунку виробничої потужності. Система показників використання виробничої потужності.
21. Зміст і порядок планування персоналу та оплати праці.
22. Планування продуктивності праці.
23. Особливості функціонування та планування діяльності підрозділів виробничої інфраструктури.
24. Мета, завдання та характеристика процесу планування собівартості продукції.
25. Сучасні методи калькулювання продукції.
26. Планування витрат виробничої собівартості.
27. Фінансова стратегія, завдання і зміст фінансового плану. Види та планування прибутку.
28. Планування технічного та організаційного розвитку підприємства.
29. Планування реалізації проектів організаційно-технічного розвитку підприємства.
30. Сутність бізнес-планування та призначення бізнес-плану.

Розділ 4. Обґрунтування господарських рішень і оцінка ризиків

Якими ознаками характеризується рішення?

Назвіть види господарських рішень за декількома класифікаційними ознаками.

У чому полягає ефективність і якість господарських рішень?

Охарактеризуйте засоби прийняття господарських рішень.

У чому полягають відмінності вибору господарських рішень за умов визначеності, невизначеності та ризику?

Що таке експертні оцінки? Які умови застосування експертних методів?

Розкрийте зміст та основні причини появи невизначеності.

Сутність корисності.

Які ви знаєте завдання фінансово-економічного характеру, розв'язувані за допомогою теорії корисності?

Що, на вашу думку, розуміється під ризиком вкладання коштів в інвестиційний проект?

Як ризик впливає на величину коефіцієнта дисконтування?

Чим визначається можливість зниження ризику в процесі диверсифікації в умовах класичної теорії вибору портфеля?

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ВСТУПНИХ ВИПРОБУВАНЬ

3.1. Для конкурсного відбору при прийомі для здобуття ступеня магістра проводяться вступні екзамени за фаховими дисциплінами відповідно до програм вступних випробувань.

Фахове випробування має на меті визначити встановити відповідність рівня теоретичних знань та практичної підготовки студентів вимогам освітньої програми бакалаврського рівня вищої освіти.

В процесі екзамену комісія повинна оцінити:

1. Системність мислення, вміння пов'язувати окремі проблеми чи частини явища в єдине ціле.
2. Вміння логічно та послідовно викладати свої думки.
3. Обсяг знань з економіки підприємства.

Оцінка за результатами вступного екзамену виставляється за 100-бальною шкалою.

3.2. Особи, які одержали ступінь бакалавра (магістра, спеціаліста), здобутого за іншою спеціальністю та виявили бажання навчатися за магістерською програмою зі спеціальності С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями)» складають додатковий фаховий екзамен з Економіки підприємства.

Додатковий фаховий екзамен має на меті визначити встановити можливість випускників інших спеціальностей навчатися за зазначеною програмою.

Оцінка за результатами додаткового фахового екзамену виставляється за 200-бальною шкалою.

3.3. Для вступників на навчання для здобуття ступеня магістра на основі здобутого ступеня (освітньо-кваліфікаційного рівня) вищої освіти НРК6(бакалавра)та НРК7(спеціаліст/магістр) обов'язковими є єдине фахове вступне випробування (ЄФВВ) предметний тест з економіки та міжнародної економіки та єдиний вступний іспит (ЄВІ), який поєднує тест загальної навчальної компетентності та тест з іноземної мови. ЄФВВ та ЄВІ проводяться Українським центром оцінювання якості освіти відповідно до законодавства.

3.4. Конкурсний бал для вступу на навчання для здобуття ступеня магістра розраховується за такою формулою:

$$\text{Конкурсний бал (КБ)} = 0,2 \times \text{П1} + 0,2 \times \text{П2} + 0,6 \times \text{П3},$$

де

П1 – оцінка тесту загальної навчальної компетентності ЄВІ;

П2 – оцінка тесту з іноземної мови ЄВІ;

П3 – оцінка ЄФВВ або оцінка фахового екзамену в передбачених цими

Правилами випадках.

Таблиця переведення тестових балів ЄВІ та ЄФВВ до шкали 100-200 наведена в додатку 7 до Правил прийому.

4. ЛІТЕРАТУРА

за окремими дисциплінами

Розділ 1. Потенціал та розвиток підприємства

1. Економіка розвитку: європейський досвід упровадження досягнень Industries 3.0, 4.0 та 5.0. : навч. посіб. / за ред. Л. Г. Мельника, Ю. М. Завдов'євої. Суми : Університетська книга, 2022. 608 с.
2. Потенціал і розвиток підприємства [Електронний ресурс] :методичні рекомендації до практичних завдань для студентів спеціальності 051 "Економіка" першого (бакалаврського) рівня / уклад. М. П. Мартіянова. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. – 82 с.
3. Бочевський Б.Є. Потенціал і розвиток підприємства: навч. посібник / Б.Є. Бочевський, І.В. Заблудська, О.О. Решетняк. – К.: ЦУЛ, 2009. – 400с.

Розділ 2. Проектний аналіз

1. Словник термінів і понять з дисципліни «Проектний аналіз» / уклад. С.О.Заїка – Харків: ДБТУ [б. в.], 2024 – 34 с.
2. Чевганова В.Я. Проектний аналіз. Центр учбової літератури. 2020. 258 с.
3. Швець Л.П. Проектний аналіз: Навчальний посібник. / Л.П. Швець, О.В. Пилипак, Н.І. Доберчак. – Львів: Новий Світ – 2000, 2011. – 643 с.
3. Тян Р.Б. Проектний аналіз: Навчальний посібник / Р.Б.Тян, О.Б.Ватченко, Є.Ш.Усхаков, О.В.Оскома – Дніпропетровськ: Дніпропетровська державна фінансова академія, 2009. – 244 с.

Розділ 3. Планування і контроль на підприємств

1. Економіка та бізнес-інновації: підручник / за ред. д.е.н., проф. Л. Г. Мельника, д.е.н., проф. О. І. Карінцевої. – Суми : Університетська книга, 2023. – 702 с.
2. Людський потенціал підприємницької діяльності: навчальний посібник / за заг.ред. Н.Ю. Кубіній. Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерла», 2021. 172 с.
3. Тарасюк Г.М. Планування діяльності підприємства: Навч. посіб. / Г.М.Тарасюк, Л.І.Шваб. – 3-е вид. – К.: Каравела, 2010. – 352с.
4. Македон В.В. Бізнес планування: Навч. посібник / В.В. Македон, В.І.Познанський, О.М.Литвиненко. – Д.: ДУЕП, 2008. – 236с.

Розділ 4. Обґрунтування господарських рішень і оцінка ризиків

1. Обґрунтування господарських рішень і оцінювання ризиків : навч. посіб. / І. Семененко, О. Ольшанський, К. Сєребряк, О. Маслош ; Східноукр. нац. ун-т ім. В. Даля, Ф-т екон. та упр. – Київ : [Вид-во Східноукр. нац. ун-та ім. В. Даля], 2024. – 165 с.
2. Ігнашкіна Т. Б., Гончарук О. В., Найдовська А. О. Обґрунтування господарських рішень і оцінювання ризиків. Частина 2 : навчальний посібник. – Дніпро : Україн. держ. ун-т науки і технол., 2023. – 114 с.
3. Кузьмін О.Є. та ін. Обґрунтування господарських рішень і оцінювання ризиків: Навч. посібник / О.Є. Кузьмін, Г.Л. Вербицька, О.Г. Мельник. - Львів: Видавництво Національного університету „Львівська політехніка”. 2009. -212 с.
4. Орел С.М., Ризик. Основні поняття: Навч. Посібник. / С.М. Орел, М.С. Мальований. – Львів: Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2008. - 88 с.

Навчальне видання
Програма до вступних випробувань на навчання
за програмою магістра зі спеціальності С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини
(за спеціалізаціями)»

Підписано до друку Формат 60 X 84/16. Ум. друк. арк. 0, 5
Оперативна поліграфія. Зам. № . Тираж прим.

Університет імені Альфреда Нобеля.
49000, м. Дніпро, вул. Січеславська Набережна, 18.